

Som anført i justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 4 fra folketingets udvalg for forretningsordenen forudsætter et strafansvar, at en minister forsætligt eller groft uagtsomt har overtrådt de pligter, der påhviler ham efter grundloven eller lovgivningen i øvrigt eller efter hans stillings beskaffenhed. For at opfylde dette krav må det som udgangspunkt være en betingelse, at ministeren har haft kendskab til de faktiske omstændigheder, der indgår som elementer i det strafbare forhold, eller at hans ukendskab skyldes grov uagtsomhed.

Der må som nævnt i besvarelsen antages at bestå en selvstændig pligt for en minister til at sørge for, at arbejdsgangen inden for ministerens forvaltningsområde er tilrettelagt således, at ministeren bliver orienteret om alle væsentlige sager eller spørgsmål.

En tiltrædende minister må efter justitsministeriets opfattelse i almindelighed kunne lægge til grund, at de faste rutiner og den administrative praksis, der følges i det pågældende ministerium, og som bygger på en fortolkning af ministeriets lovgivning, er lovlige og forsvarlige.

Det synes derfor nærliggende at antage, at der næppe bør stilles samme krav til en ministers personlige undersøgelser i forhold til sådanne rutiner m.v. som i tilfælde, hvor der gennemføres principielle eller vidtrækkende ændringer af hidtidig praksis, eller i forbindelse med fastlæggelse af administrationen af ny lovgivning.

Ved de hidtidige rigsretsdomme har der ikke været anledning til at tage stilling til, om det må bedømmes som en formildende omstændighed, at en bestemt praksis er »overtaget« fra tidligere ministre, og spørgsmålet vil alene kunne afgøres af rigsretten.

Spørgsmål 1 til justitsministeren:

»Der udbedes et notat om rigsrevisors og statsrevisorernes forfatningsmæssige og lovmæssige stilling og kompetence indbyrdes og i forhold til regering og folketing.«

Svar:

1. Rigsrevisor omhandles ikke i grundloven. I forfatningskommissionens betænkning af 1953 (side 36), synes det dog forudsat, at statsrevisorernes prøvelse sker efter udførelsen af en revision i centraladministrationen.

Lov nr. 321 af 26. juli 1975 indeholder reglerne om rigsrevisor. Han udnævnes og afskediges efter § 1 af kongen på baggrund af en indstilling, der afgives af økonomiministeren efter samråd med statsrevisorerne. Han må ikke være medlem af folketinget.

Rigsrevisor er uafhængig ved udførelsen af sit hverv, hvilket indebærer, at han hverken af folketinget eller regeringen kan gives konkrete instruktioner med hensyn til revisionsvirksomheden, jfr. Alf Ross: Dansk Statsforfatningsret, (3. udg. v/Ole Espersen), side 871.

2. Revisionen omfatter efter § 2 regnskaberne for staten og for institutioner m.v., hvis udgifter eller underskud dækkes ved statstilskud eller lovhjemlede indtægter. Endvidere kan rigsrevisor efter § 4 gennem fagministeren kræve regnskaberne fra visse andre offentligt finansierede institutioner udleveret til gennemgang samt skal ifølge § 5 have adgang til amts- og primærkommuners regnskaber for statsligt finansieret virksomhed.

Efter rigsrevisorlovens § 3, 1. punktum, om finansiel revision efterprøves, om de af § 2 omfattede regnskaber er rigtige, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsafleggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Endvidere foretages ifølge 2. punktum en vurdering af, hvorvidt der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af regnskabet (en såkaldt kritisk revision).

Statsregnskabet og regnskaberne for de i loven omfattede myndigheder samt bilagene til regnskaberne skal efter § 11 hvert år afgives til rigsrevisor, som i medfør af § 12 kan afkræve enhver offentlig myndighed alle nødvendige oplysninger og aktstykker, ligesom han kan foretage revision og regnskabsgennemgang på stedet og fastsætte bestemmelser om kasse- og beholdningseftersyn, jfr. §§ 13 og 14. Rigsrevisionen skal ifølge § 10 orienteres af myndighederne om alle relevante bestemmelser og ændringer.

3. Ifølge lovens § 8 forhandler rigsrevisor inden for sit embede direkte med vedkommende minister.

I henhold til § 15 skal rigsrevisor efter anmodning give vedkommende minister oplys-